ప్రాచీన చరిత్ర- విష్ణు కుండినులు

విష్ణుకుండిన రాజవంశం : విష్ణుకుండిన రాజవంశాన్ని వినుకుండిన రాజవంశం అని కూడా పిలుస్తారు. విష్ణుకుండిన రాజవంశం డెక్కన్ ప్రాంతంలో ఉన్న భారతీయ రాజవంశం, వీరు ఆధునిక ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ, ఒడిశా మరియు దక్షిణ భారతదేశంలోని కొన్ని ప్రాంతాలను పాలించారు. చరిత్ర ప్రకారం 5వ మరియు 6వ శతాబ్దాలలో దక్కన్‌లో విష్ణుకుండిన రాజవంశం అధికారంలోకి వచ్చింది. విష్ణుకుండిన రాజ్య వంశాన్ని స్థాపించిన వారిగురించి భిన్న వాదనలు వినిపిస్తున్నాయి, ప్రధానంగా శ్రీపర్వతస్వామి, మల్లికార్జునుడు అని అంటారు కానీ వీరు ఇద్దరు ఒక్కరే అని కొంతమంది వాదన. రాజవంశం మొదట ఇంద్రపాలనగర లేదా (శుక్రపురం) (నేటి నల్గొండ జిల్లా తెలంగాణలో ఉంది) నుంచి పాలించారు, తర్వాత దెందులూరు మరియు బెజవాడ (విజయవాడ)గా మారింది. ఈ వ్యాసంలో మేము విష్ణుకుండిన రాజవంశం గురించి పూర్తి వివరాలను అందిస్తున్నాము. మరిన్ని వివరాల కోసం కథనాన్ని పూర్తిగా చదవండి.

విష్ణు కుండినులు వివరాలు

విష్ణుకుండిన రాజవంశాన్ని వినుకుండిన రాజవంశం అని కూడా పిలుస్తారు. విష్ణుకుండిన రాజా వంశం యొక్క వివరాలు దిగువ పట్టికలో అందించాము. క్రీ.శ 358 లో రాజ్యస్థాపన చేసినట్టు చరిత్ర చెబుతోంది.

స్థాపకుడు	ఇంద్రవర్మ (మహారాజేంద్రవర్మ)
రాజ చిహ్నం	పంజా ఎత్తిన సింహం
రాజలాంచనం	శ్రీ పర్వతస్వామి భక్తులుగా ప్రసిద్ధి
రాజధానులు	• అమరపురం • ఇంద్రపాలనగరం • దెందులూరు • బెజవాడ
రాజభాష	సంస్కృతం
మతం	వైష్ణవం

ప్రత్యేకత	నరబలిని ప్రోత్సహించుట (మాధవవర్మ-2)
గొప్పవాడు	మాధవ వర్మ-2 (పరిపాలన స్వర్ణయుగంగా)
చివరివాడు	మంచన భట్టారకుడు
శిల్పకళ	ఉండవల్లి గుహలు

విష్ణుకుండినుల చరిత్ర ఆధారాలు

సాహిత్య ఆధారాలు:

1. జనాశ్రయ చందోవిచ్ఛిత్తి,
2. సేతుబంద అనే గ్రంథాలు

శాసన ఆధారాలు :

శాసనం పేరు	**ప్రాంతం**
1.తుమ్మల గూడెం రాగి శాసనాలు	• వలిగొండ మండలం, • నల్గొండ జిల్లా
2. చైతన్యపురి శిలా శాసనం	హైదరాబాదు జిల్లా
3. కీసర గుట్ట శిలా శాసనం	రంగారెడ్డి జిల్లా
4. సలేశ్వరం శిలా శాసనం	• ఆమ్రాబాద్ మండలం, • మహబూబ్నగర్ జిల్లా

విష్ణు కుండినుల పాలకులు

1. ఇంద్ర వర్మ (మహారాజేంద్ర వర్మ):

- విష్ణుకుండినుల వంశస్థాపకుడు ఇంద్రవర్మ అని మెజారిటీ చరిత్ర కారుల అభిప్రాయం.
- ఇతను ఇంద్రపురం అనే రాజధానిని నిర్మించాడు. ప్రస్తుతం దీనిని ఇంద్రపాలపురంగా పేర్కొంటున్నాయి.

2. మొదటి మాధవ వర్మ :

- ఇతను రాజేంద్రవర్మ పుత్రుడు. ఇతని కాలంలో రాజ్యాన్ని అమరపురం, కీసర, భువనగిరి ప్రాంతాలకి విస్తరించాడు.
- ఇతను వాకాటకుల రాకుమార్తెను వివాహం చేసుకున్నాడు.
- ఇతడు ఉండవల్లి, బైరవకొన, మొగల్ రాజపురం గుహలను చెక్కించాడు.
- పొలమూరు శాసనంలో ప్రకారం ఇతనికి విక్రమ్ మహేంద్ర అనే బిరుదు కలదు.

3. గోవింద వర్మ :

- విష్ణుకుండినుల తొలిరాజులలో అగ్రగణ్యుడు.
- ఇంద్రపాలపురం రాజధానిగా పరిపాలించాడు.
- ఇంద్రపాలపురంలో బౌద్ధభిక్షువులకు తన పట్టమహిషి మహాదేవి పేరుమీద మహావిహారం నిర్మించబడింది.
- ఈ విహారానికి గోవిందవర్మ **పెన్కపర,ఎన్మదల** అనే గ్రామాలను దానంగా ఇచ్చాడు.
- తరువాతి కాలంలో వచ్చిన విక్రయేంద్ర భట్టాకరవర్మ (రెండవ విక్రయేంద్రవర్మ) ఈ విహారానికి **'ఇరుందెర'** అనే గ్రామాన్ని దానంగా ఇచ్చాడు.
- ఇతను కీసరగుట్ట/ కేసరిగుట్ట పైన విష్ణుకుండిన కోట దేవాలయాన్ని నిర్మించాడు. కేసరి అంటే సింహం అని అర్ధం. ఈ ప్రాంతంలోనే వీరి రాజముద్ర కూడా లభించింది.
- మూసినది తీరంలో ప్రాకృత శాసనం లభించింది.

4. రెండవ మాధవ వర్మ:

1. విష్ణుకుండినుల రాజులలో సుప్రసిద్ధుడు. ఇతని కాలంలో రాజ్యం నర్మదా నది వరకు విస్తరింప బడింది.
2. ఇతను సాధించిన ఒక్కొక్క విజయానికి గుర్తుగా కీసరగుట్ట పైన ఒక్కొక్క శివలింగంను ప్రతిష్ఠించాడు.
3. ఇతను విజయం సాధించిన ప్రతిచోట రామలింగేశ్వరాలయాన్ని కట్టించాడు.
4. వేల్పూరు శాసనం ప్రకారం ఇతను గణపతి (దంతముఖ స్వామి) ప్రతిష్ట చేసినట్లు తెలుస్తుంది.
5. ఉండవల్లి గుహలలో పూర్ణకుంభంను చెక్కించాడు.

6. ఇతని బిరుదులు: త్రిశముద్రపతి, త్రివరనగర భావనగత సుందరి హృదయానందన

5. ఇంద్ర భట్టారక వర్మ (రెండవ ఇంద్రవర్మ)

- ఇతను కీసర గుట్ట సమీపంలో ఘటికేశ్వర ఘటికాస్థానాన్ని (వైదిక కవి విద్యాలయాలు) స్థాపించాడు.
- ఉద్దంకుడు రాసిన సోమవేదంలో ఇంద్రభట్టారక వర్మ "ఘటికలు" అనే వైదిక విద్యాలయాలను స్థాపించినట్లు పేర్కొన్నాడు.

6. విక్రయేంద్ర భట్టారక వర్మ (రెండవ విక్రయేంద్ర వర్మ)

- ఇంద్రపాలపురంలో గోవిందవర్మ భార్య మహదేవి నిర్మించిన విహారానికి ఇతను **ఇరుందెర** అను గ్రామంను దానం చేశాడు.
- బ్రాహ్మణులకు **తుండి** అను గ్రామంను దానం చేశాడు.

6. మంచన భట్టారక వర్మ

- ఇతను విష్ణుకుండినులలో చివరి వాడు.
- మంచన భట్టారకున్ని పృథ్వీమూల మహారాజు ఓడించి రాజ్యాన్ని ఆక్రమించినట్లు "తాండివాడ" శాసనం ద్వారా తెలుస్తుంది.

విష్ణు కుండినుల పరిపాలనా విధానం

- విష్ణుకుండినుల కాలంలో, దేశం పరిపాలనాపరంగా సౌలభ్యం కోసం రాష్ట్రాలుగా మరియు సబ్జెక్టులుగా విభజించబడింది. కొలత యూనిట్‌గా 'వర్తనం'ని ఉపయోగించి భూమి కొలత నిర్వహించబడింది. భూమి కొలత కోసం రజ్జుక అధికారులు చేసేవారు.
- ప్రతి రాష్ట్రానికి అధిపతిగా రాష్ట్రికుడు ఉండేవారు. ఈ పరిపాలనా వ్యవస్థ యాజ్ఞవల్క్య స్మృతిలో పేర్కొన్న సూత్రాలపై ఆధారపడింది.
- విష్ణు భక్తులు తమ వంశానికి మద్దతు ఇవ్వడానికి మరియు ప్రోత్సహించడానికి దేవాలయాలు, వేద పండితులు మరియు విప్రులకు భూములు మరియు అగ్రహారాలు (విద్యాభ్యాసులైన బ్రాహ్మణుల నివాసాలు) విరాళంగా ఇవ్వడం ద్వారా తమ భక్తిని ప్రదర్శించారు.

- భూమి పై శిస్తు ని వసూలు చేసేవారు, మరియు శిస్తుని అంచనా వేసేందుకు "ఫలదారుడు" అనే అధికారి ఉండేవాడు. ఆదాయాన్ని లెక్కించడానికి "సెట్టి" ఉండేవారు.
- యుద్ధ సమయాల్లో, బ్రాహ్మణులు తోటి బ్రాహ్మణులకు భూమి, బంగారం, అగ్రహారాలు దానం చేయడం ద్వారా తమ నిబద్ధతను చాటుకున్నారు. అదేవిధంగా, వారు యుద్ధానికి బయలుదేరడం వంటి ముఖ్యమైన సంఘటనల సమయంలో, విజయం సాధించిన తర్వాత మరియు సూర్య మరియు చంద్ర గ్రహణాల సమయంలో విరాళాలు ఇచ్చారు.

విష్ణుకుండినుల న్యాయపాలన

'పొలమూరు' శాసనం 'అవసిత విష్ట దివ్య' అనే గౌరవనీయ బిరుదును కలిగి ఉన్న మాధవవర్మ 3 కాలం గురించి మనోహరమైన వివరాలను అందిస్తుంది. ఈ శీర్షిక ఎటువంటి పక్షపాతం లేకుండా న్యాయం సాగిందని మరియు న్యాయస్థానంలో వ్యక్తులందరూ సమానంగా పరిగణించబడతారని సూచిస్తుంది. ముఖ్యంగా, ఈ సూత్రం ఎంత లోతుగా సమర్థించబడిందంటే, పాలకుడి చిన్న కొడుకు కూడా దోషిగా తేలినప్పుడు 'మరణం' అనే అంతిమ శిక్షను ఎదుర్కొన్నాడు. చట్టం ముందు, ప్రతి ఒక్కరూ, వారి సామాజిక స్థితి లేదా కుటుంబ సంబంధాలతో సంబంధం లేకుండా, సమాన హోదాలో నిలిచారనే భావనకు ఇది ఉదాహరణ.

విష్ణుకుండినుల వాణిజ్యం

విష్ణుకుండినుల కాలంలో, 16 రకాల నాణేల విభిన్న శ్రేణి ఉనికిలో ఉంది, నాణేలు ప్రధానంగా రాగి పూతతో చేసిన ఇనుముతో తయారు చేయబడ్డాయి. ఈ కరెన్సీ వ్యవస్థ అభివృద్ధి చెందుతున్న వాణిజ్యాన్ని సులభతరం చేసింది, ఇది కుటీర పరిశ్రమల శ్రేయస్సుకు దారితీసింది. సమాజం అనేక వృత్తుల ద్వారా వర్గీకరించబడింది, వివిధ వర్గాల ప్రజలు ఆర్థిక వృద్ధికి దోహదపడే వాతావరణాన్ని పెంపొందించారు.

రెండవ మాధవవర్మ, త్రిసముద్రపతి పాలనలో, సుదూర ప్రాంతాల నుండి విదేశీ వ్యాపారులను ఆకర్షిస్తూ, ప్రసిద్ధ ఓడరేవు పట్టణాలు కార్యకలాపాలతో కళకళలాడాయి. పాలకుడు ఈ వ్యాపారులకు ఉదారంగా మద్దతునిచ్చాడు, వారి వ్యాపారాన్ని సజావుగా నిర్వహించడానికి అవసరమైన అన్ని సౌకర్యాలను అందించాడు. ఇది శక్తివంతమైన అంతర్జాతీయ వాణిజ్యాన్ని ప్రోత్సహించింది మరియు ప్రాంతం యొక్క ఆర్థిక స్థితిని మరింత పెంచింది.

విష్ణుకుండినుల కాలంలో బౌద్ధమతం

విష్ణుకుండినుల కాలంలో బౌద్ధమతం రాజ్యమంతా విస్తరించింది మరియు బౌద్ధమతాన్ని ఆచరించిన చివరి తెలుగు రాజులు విష్ణుకుండినులు. గోవింద వర్మ రాజు బౌద్ధమతాన్ని ఆదరించి రాజ్యంలో అనేక పాలనా కార్యక్రమాలు చేశాడు.

కీసరగుట్ట మీద మహాయాన బౌద్ధంకి సంభందించిన ఆనవాళ్లు కనుగొన్నారు. తెలంగాణలో కొసగుండ్ల నరసింహస్వామి గుహాలాయం దగ్గర ఉన్న పెద్ద బండరాయిపై ఆరు వరుసల ప్రాకృత శాసనం లభించింది. కాళీ దాసు రచించిన మేఘు సందేశం లో దిజ్నాగుడు గురించి ప్రస్తావన ఉంది మరియు ఇతను ప్రమాణ సముచ్చయం అనే గ్రంధాన్ని రచించాడు. తెలుగు ప్రాంతాలకి చెందిన బౌద్ధ పండితుల్లో ఈయన చివరివాడుగా పరిగణింపబడ్డాడు.